

@231A ཨཱཱཱ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། རྒྱ་ཡ་བཅིན་དུ་ན་རྒྱ་མ་པ་ཀ་ར་ཆ། བོད་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། སྦྱིས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྡོན་དུ་

འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའོ། །རྟོག་
པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་འདྲིར་རུང་བ་སྒྲུང་བ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །རབ་རིབ་དང་།

སྦྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གྱུར་ཞུགས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པ་མ་སྦྱིས་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་
མ་ཐག་པ་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟོན་གྱིས་

བསྐྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་རིག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པའི་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་
པའོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། དོན་གང་ཉི་བ་དང་མི་ཉི་བ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་

པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་པའི་
ཡུལ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་..

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དེའི་ཚད་མ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མགོན་སུམ་གྱི་ལེན་སྟེ་
དང་པོའོ། །རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་

དོན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་བྱ་བ་ལ་རྩལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་
འདྲའོ། །རྩལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

@232A ༄། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེད་བྱ་དང་ལྷན་པའི་
ཆོས་ཅན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱུང་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་མཐུན་པའོ། །མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་པ་འོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ནི་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་
དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་འོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱོགས་གྱི་བྱེ་བྲག་

འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ཉིད་དང་
རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་ཏེ། རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་ན་

མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་འོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་འོ། །འབྲས་བུ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་འོ། །གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། །རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན། དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེར་མི་འབྲེལ་བར་ངེས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་། དངོས་སུ་

ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་། རང་བཞིན་

དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པོ། །དགག་པ་སྐྱབ་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཇི་སྟངས་སྟོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
དུ་ནི་ཡུལ་དང་། ཏུས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་མ་

@232B བྱུར་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མོངས་པར་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་སྐྱབ་བ་པོའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་
ལོག་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་

བྱེད་བྱ་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་
མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །བྱུང་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་
འདི་ན་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་བའི་རིག་པ་མེད་དོཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་

དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་བའི་རིག་པ་མེད་དོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །འགལ་བ་བྱུང་པ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་
བ་མེད་དེ། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་

པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་བའི་རྒྱུ་རྩལ་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །བྱུང་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བ་
མའི་རིག་པ་མེད་དོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །རྒྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་

བ་མེད་དོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྩོམ། །རྒྱ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ན་སྤྱ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། གཤུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཉི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་རྩོམ། །རྒྱ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱོགས་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་ལོང་

ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མི་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྟོ། །དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་དག་གིས་སྒྲོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་བུ་
མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མི་

@233A ལྟོ། །དམིགས་པའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་
སྐྱ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་བསྟན་ཏོ། །མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་ཁོ་ན་
དག་ལས་དམིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་ལ་

ནི་འགལ་བ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་པའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སྐྱ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཏེ། ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་ཐིག་པ་ཞེས་བྱ་

བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། བདག་གི་དོན་རྗེས་སྟུང་པ་ལ་འཕྱུ་སྟེ་གཉིས་པ་འོ། ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྟུང་པ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྟོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་

ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྟོར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱར་པ་
གང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་

གཞན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཕྱོགས་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱར་པ་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོར་བ་
ནི་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་

བཞིན་དག་པའི་སྟོར་བའོ། །གང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་བྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོར་བའོ། །གང་བུས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་

@233B ངོ་བོ་ནི་བྱས་པ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཡོད་པ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་
ལམ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་འོ། །སྐྱ་བ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་བ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དག་གིས་སྐྱ་བ་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་བསྐྱ་བ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་བྱུབ་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲུབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ནི་དེའི་རང་

བཞིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་བང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་
ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་

ལ་རྒྱ་བསྐྱ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འདི་ན་ནི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་

བྱས་པ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བའོ། །མི་ཏྲག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཡོད་པ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལམ་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱ་ནི་ཡོད་པ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་
ལྡན་པ་ལམ། བྱས་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོར་བའོ། །མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་

ལ། འདི་ན་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བའོ། །དོན་གྱིས་ན་ཆོས་མཐུན་པས་ཀྱང་སྒྲོར་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་

འགོ་བ་རྟོགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ནི་ཅིག་ལོག་པས་གཞན་ངེས་པར་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་

@234A ༄། །ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟོག་པ་བརྗོད་པས་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྟོག་པའི་ཆོག་གིས་ནི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲོ་ཡང་རུང་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡང་

རུང་སྟེ། ཚིག་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་བསྟན་པར་ངེས་
པ་མེད་དོ། །མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དམིགས་

པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་དམིགས་ན། དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གྲུབ་པོ། །སྒྲོར་བ་འདི་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བསྟན་པར་ངེས་པ་མེད་དེ།
འདིར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་

མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། འདི་ན་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བྱམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་ན་བྱམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡོད་ལ། དམིགས་

པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། འདི་ན་དེ་འདྲ་བའི་བྱམ་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་ཞེན། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་དང་། བདག་ཉིད་དང་།

འདོད་པ་དང་། མ་བསྐྱལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ལོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲེལ་མི་རྟག

པ་ཉིད་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་སྤྲེལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་འདིར་ནི་སྤྲེལ་བ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཁོ་ནར་
ནི་མི་འདོད་དོ། །བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོ་སྒོལ་བས་བསྐྱལ་བ་སྤྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །

@234B དེས་ན་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲེལ་བ་སྤྲེལ་ན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་མང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྒོལ་བ་དེས་ཆོས་
གང་སྤྲེལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་

པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གང་ལ་ཚུད་པས་སྤྲེལ་བ་བཞོད་པ་དེ་སྤྲེལ་བར་འདོད་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཆོག་ཏུ་མ་སྤྲེལ་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚུད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འདུས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག

བཞིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བདག་གི་དོན་ཞེས་མ་བཟོད་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲིས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ། །མ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་

དོན་གང་ཞིག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། རང་གི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་
ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲི་ནི་མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་

བསལ་བ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པ་ནི་ཉག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་ཁྱ་བ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ཆོག་གིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞི་བསལ་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆོ་གོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་དང་། སྒྲིས་པ་ཙམ་དང་བསལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གོལ་བའི་འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལས། ཚུལ་
གསུམ་ལས་གཅིག་མ་སྒྲས་ན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲས་ཀྱང་གོ་བར་བྱ་བ་

@235A ལྷོ། །དང་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་མ་གྲུབ་པའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་དོ། །ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་པའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་
ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་

གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤིང་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་བཤུས་ནས་འཆི་བ་ནི་ཕྱིར་ཤོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་།
ཆོ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཆི་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཤིང་

དག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གངས་ཅན་ཤོལ་བ་བདག་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་
དང་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱངས་པ་ལ་

སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན་མ་གྱའི་སྐྱ་གྲག་པའི་ཕྱིར་རི་སྐུལ་འདི་ན་མ་གྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་གྲག་པའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་
བུ་འོ། །ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར་སྐྱབ་པ་

ལ་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རྩལ་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་
རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ནི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དཔེར་ན་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇལ། འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ལ་སྐྱ་བ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་
མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ལྟར་མི་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་

@235B པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཉིས་
ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིབ་བ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟོག་པ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགལ་བ་སྟེ། གང་བ་དང་ཚ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་

མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱང་མེད་
པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་

བྱའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པས་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ལྟན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །རྩལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ། །བྱས་པ་ཉིད་དང་བཅུ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཏྲག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
འདི་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་བ་མ་ཡིན་ནམ།
དཔེར་ན་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་མལ་

ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱས་
ཤེ་ན། འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་

@236A ༄། །བསྐྱབས་པས་འདི་གཉིས་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་དང་སྐྱས་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་མ་
གྲུབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟླ་བ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བ་འཕ། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ལྟོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་
བསྐྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསོན་པོའི་ལུས་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་དང་
བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་གང་ལ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་པོ་

གཞན་ནི་མེད་དེ། བདག་གནས་པ་དང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། བདག་དང་བཅས་པ་འཕ་
བདག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་

ན་གསོན་པོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྟོག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བའོ། །བདག་
གཅིག་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་

མེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་
ནི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་གདོན་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་

གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཚུལ་རེ་རེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པ་
འམ། ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་མ་

@236B གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་མི་འབྱུང་པ་ཅན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བཤད་ན། དེ་འདྲིར་མ་སྒྲོམ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲས་བུ་འམ་རང་བཞིན་ནམ་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་འགལ་བ་མི་འབྱུང་

པ་ཅན་མི་སྲིད་ལ། མི་འབྱུང་པ་ཅན་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་མ་མཐོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་དོན་
དཔུང་པ་དག་ལ་འགལ་བ་མི་འབྱུང་པ་ཅན་ནི་སྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་བཤད་དོ། །བརྟན་བཙོས་བྱེད་

པ་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ལ་འབྱུང་པས་རང་བཞིན་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདུག་པ་བདག་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལ་མི་
སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དཔེ་ནི་གང་ཞིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་

དག་དང་། གཅིག་ཕྱར་མངོན་པར་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་
ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱི་རྗེས་

སྤྱ་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་གྱི་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་གང་ཞིག་གང་ན་མི་

དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་མེད་དེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་གསལ་བའི་བར་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་སྤྱི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་དང་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་གཅིག་

ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པས་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེའི་
མཚན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བཟོད་དེ་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

@237A ༄། ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོག་པའི་རྩ་ལ་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
དང་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འརྱུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་པར་

བྱེད་པས་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མི་ཡོད་ལ། མི་མེད་ན་དུ་བ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་བར་དང་གཞན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ། མི་རྟག་པ་
ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་དག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པར་

བུའོ། །གཞན་དུ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་རྣམ་པ་དག་བསྟན་པར་མི་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་འཇམ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་

དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དཔའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་རྟུལ་སྤྱ་རབ་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ནོཞེས་བྱ་བ་
ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་གཉིས་

ཀ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་
ནོཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཆི་

བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུ་འོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རབ་རྟུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་ན་

གང་སྒྲ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་མི་བཞིན་ནོཞེས་བྱ་བ་དང་། བུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། བུམ་པ་བཞིན་ནོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བུས་པའོཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་

@237B མཐུན་པས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་ལས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ལྷོག་པ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་སེར་སྒྱ་ལ་

སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཚད་མ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའམ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྐར་མའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་མཆོག་དང་སྤྱོད་རིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་མ་

ཡིན་པ་གཉིས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་ན་གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེས་ནི་མི་འགའ་ཞིག་གི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆོག་གཟུང་བར་མི་
བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ཆོས་

མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གོ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་རྣམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གོ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟོག་པ་

ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་མཚོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་པ་བྱ་མཚོག་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་

@238A ༄། །པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་
མེད་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྒྱུ་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྡོ་

དུམ་བུ་ལས་གཉི་ག་ཕྱོག་པ་ཡོད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱབ་པར་ཕྱོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོག་པ་
རབ་རྟུ་མ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་སྒྲིན་གྱི་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་

ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི། དཔེར་ན་གང་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་གཏན་ཆོགས་གྱི་སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་

ཅད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་ཆང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲིས་པ་ནི། སུན་འབྲིན་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

དག་བརྗོད་པ་ནི་སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་རོལ་པོ་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སུན་འབྲིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བདག་ནི་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྒྲོན་བརྗོད་པ་དག་ནི་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་

པའི་ལེན་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་རྟུ་བྱེད་པ་རྫོགས་སོ།། །།པརྩེ་ཏ་གཞན་ལ་ཕན་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོ་ལྷན་གཤམ་རབ་ཀྱིས་
བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།